

Obsah

Slovo úvodem	9
1 Ledviny a metabolismus glukózy	11
<i>Miloslav Franěk, Ivan Rychlík</i>	
1.1 Filtrace a reabsorpce glukózy v nefronu	12
1.1.1 Reabsorpce glukózy u diabetu	14
1.1.2 Ledviny a ukládání glykogenu	15
1.1.3 Transportéry SGLT	15
1.1.4 Transportéry GLUT	15
1.2 Renální glukoneogeneze	16
1.3 Užití glukózy ledvinami	18
2 Možné renoprotektivní účinky nových perorálních antidiabetik	21
<i>Ivan Rychlík</i>	
2.1 Úvod	21
2.2 Renoprotektivní účinky nových perorálních antidiabetik	22
2.2.1 Léky ovlivňující inkretiny	22
2.2.2 Inhibitory sodíko-glukózového kontransportéru 2 (glifloziny)	25
2.2.3 Thiazolidindiony (glitazony)	29
2.3 Závěr	30
3 Transportéry SGLT2 a jejich terapeutické využití	34
<i>Miloslav Franěk, Ivan Rychlík</i>	
3.1 Transportéry SGLT	34
3.2 Historie inhibice SGLT	36
3.3 „Modely“ inhibice SGLT2	37
3.3.1 Familiární renální glykosurie	38
3.3.2 Myši s knockoutem genu pro SGLT2 (<i>Sglt2</i> ^{-/-})	39
3.4 Závislost exprese SGLT2 na pohlaví	40
3.5 Kompenzační mechanismus blokády SGLT2	40
3.6 Inhibice SGLT2 a glukagon	41
4 Současný algoritmus léčby DM 2. typu	45
<i>Martin Haluzík</i>	
4.1 Úvod	45
4.2 Současný léčebný algoritmus dle doporučení ČDS	46
4.3 Individuální léčebný plán u diabetu 2. typu	48
4.4 Nefarmakologická léčba diabetu	48
4.4.1 Dieta u diabetu 2. typu	49
4.4.2 Fyzická aktivita v léčbě diabetu 2. typu	49

4.5 Farmakologická léčba DM 2. typu	50
4.5.1 Cílové hodnoty glykemie a glykovaného hemoglobinu	51
4.5.2 Metformin.	53
4.5.3 Deriváty sulfonylurey a glinidy	55
4.5.4 Pioglitazon	56
4.5.5 Akarbóza	57
4.5.6 Inkretinová léčba	58
4.5.7 Glifloziny	59
4.5.8 Léčba inzulinem	60
4.5.9 Bariatrická chirurgie	62
5 Léčba diabetu u pacientů s onemocněním ledvin	64
<i>Martin Haluzík, Ivan Rychlík</i>	
5.1 Úvod	64
5.2 Metformin u diabetiků s onemocněním ledvin	65
5.2.1 Metabolizace metforminu.	65
5.2.2 Doporučení pro podávání metforminu při renální insuficienci.	65
5.2.3 Jak postupovat prakticky.	66
5.3 Deriváty sulfonylurey u diabetiků s onemocněním ledvin	66
5.3.1 Metabolizace jednotlivých derivátů sulfonylurey.	67
5.3.2 Jak postupovat prakticky.	68
5.4 Repaglinid u diabetiků s onemocněním ledvin	69
5.4.1 Metabolizace repaglinidu	69
5.4.2 Jak postupovat prakticky.	69
5.5 Akarbóza u diabetiků s onemocněním ledvin	69
5.5.1 Metabolizace akarbózy	70
5.5.2 Jak postupovat prakticky.	70
5.6 Pioglitazon u diabetiků s onemocněním ledvin	70
5.6.1 Metabolizace pioglitazonu	71
5.6.2 Jak postupovat prakticky.	71
5.7 Gliptiny u diabetiků s onemocněním ledvin	72
5.7.1 Metabolizace gliptinů.	72
5.7.2 Doporučení pro podávání gliptinů při renální insuficienci dle SPC	76
5.7.3 Jak postupovat prakticky.	77
5.8 Glifloziny u diabetiků s onemocněním ledvin	77
5.8.1 Metabolizace gliflozinů.	77
5.8.2 Doporučení pro podávání gliflozinů při renální insuficienci dle SPC	78
5.8.3 Jak postupovat prakticky.	79
5.9 Agonisté GLP-1 u diabetiků s onemocněním ledvin	80
5.9.1 Metabolizace agonistů GLP-1.	80

5.9.2 Doporučení pro používání agonistů GLP-1 při renální insuficienci dle SPC	81
5.9.3 Jak postupovat prakticky	82
5.10 Léčba inzulinem u diabetiků s onemocněním ledvin	82
5.10.1 Metabolizace inzulinu u pacientů s onemocněním ledvin	82
5.10.2 Změny inzulinové senzitivity u pacientů s onemocněním ledvin	83
5.10.3 Doporučení pro léčbu inzulinem u pacientů s onemocněním ledvin a praktické poznámky	83
5.10.4 Jaké inzuliny a jaký inzulinový režim jsou nejlepší?	85
5.11 Kombinovaná léčba u diabetiků s onemocněním ledvin	86
5.12 Terapie diabetiků v pravidelném dialyzačním léčení (PDL)	87
6 Glifloziny v léčbě diabetu – výsledky klinických studií a praktické informace	91
<i>Martin Haluzík</i>	
6.1 Účinky gliflozinů u diabetu 2. typu	91
6.2 Dapagliflozin	93
6.2.1 Klinické studie s podáváním dapagliflozinu	93
6.2.2 Praktické aspekty podávání dapagliflozinu	94
6.3 Kanagliflozin	97
6.3.1 Klinické studie s podáváním kanagliflozinu	97
6.3.2 Praktické aspekty podávání kanagliflozinu	98
6.4 Empagliflozin	101
6.4.1 Klinické studie s podáváním empagliflozinu	101
6.4.2 Praktické aspekty podávání empagliflozinu	102
6.5 Rozdíly mezi jednotlivými glifloziny	105
6.5.1 Rozdíly v účincích gliflozinů na kardiovaskulární rizikové faktory a výskyt kardiovaskulárních komplikací	107
6.5.2 Studie EMPA-REG OUTCOME.	107
6.6 Nasazení gliflozinů – praktické poznámky	109
6.7 Léčba glifloziny u diabetu 1. typu	110
6.8 Euglykemická diabetická ketoacidóza jako nežádoucí účinek gliflozinů	110
6.9 Bezpečnost léčby glifloziny (co ještě nevíme jistě)	111
6.10 Budoucnost a perspektivy v použití gliflozinů	112
Summary	118
Slovo o autorech	119
Seznam použitých zkratk	122
Rejstřík	125